

ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ จากการจัดอบรมการให้บริการฝังยาคุมกำเนิดสำหรับพยาบาล

ข้อมูลจากการจัดอบรมหลักสูตรการให้บริการฝังยาคุมกำเนิดสำหรับพยาบาล ปีงบประมาณ 2562 จำนวน 136 คน 6 รุ่น แบ่งเป็น ส่วนกลางดำเนินการจัดอบรมเอง จำนวน 1 รุ่น ระหว่างวันที่ 11 – 15 มีนาคม 2562 และ ส่วนกลางร่วมกับศูนย์อนามัยจัดอบรม จำนวน 5 รุ่น ได้แก่

- ส่วนกลาง + ศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี	จัดอบรมวันที่ 25 – 29 มีนาคม 2562
- ส่วนกลาง + ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่	จัดอบรมวันที่ 4 – 6 มีนาคม 2562
- ส่วนกลาง + ศูนย์อนามัยที่ 2 พิษณุโลก	จัดอบรมวันที่ 15 – 17 พฤษภาคม 2562
- ส่วนกลาง + ศูนย์อนามัยที่ 2 พิษณุโลก	จัดอบรมวันที่ 22 – 24 พฤษภาคม 2562
- ส่วนกลาง + ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา	จัดอบรมวันที่ 12 – 14 มิถุนายน 2562

โดยมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า

ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานจัดอบรม คือ

ส่วนกลาง

- ความสำเร็จของการผลักดันพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2599 ทำให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- ผู้บริหารกรมอนามัยและบุคลากรสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ทำให้เกิดกิจกรรมอบรมการให้บริการฝังยาคุมกำเนิดสำหรับพยาบาล และมีการประสานงานกับศูนย์อนามัยเพื่อเป็นเครือข่ายในการดำเนินงานร่วมกัน
- จัดทำแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน และประสานงานกับผู้รับผิดชอบงานของเครือข่ายอย่าง สม่ำเสมอ
- ได้รับความร่วมมือจากศูนย์ฝึกปฏิบัติในส่วนกลางทุกแห่ง ในเรื่องเตรียมผู้รับบริการเพื่อมารับบริการ ฝังยาคุมกำเนิดตั้งแต่ได้รับการประสานงานตามแผนการดำเนินงาน

ส่วนภูมิภาค

- ผู้บริหารเห็นความสำคัญให้การสนับสนุน
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและโรงพยาบาลในความรับผิดชอบของศูนย์อนามัยเห็นถึงความสำคัญ ของปัญหาและความสำคัญของการใช้ยาฝังคุมกำเนิด
- ทีมงาน ผู้รับผิดชอบงาน วิทยากร เข้มแข็ง
- มีแหล่งฝึกที่มีคุณภาพ
- การยึดหยุ่นในการปฏิบัติงาน

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน คือ

ส่วนกลาง

- การจัดซื้อเวชภัณฑ์มีความล่าช้า เนื่องจากต้องดำเนินการตามระบบจัดซื้อจัดจ้างมีและจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน
- การบริหารจัดการผู้รับบริการในการฝึกทักษะการให้บริการยาฝังคุมกำเนิด เช่น ผู้รับบริการไม่มาตามนัดหมายในวันที่กำหนด เป็นต้น ทำให้ต้องมีการย้าย/สับเปลี่ยนผู้เข้ารับการอบรมไปยังศูนย์ฝึกอบรมที่มี ผู้รับบริการจำนวนมาก หรือหา ผู้รับบริการเพิ่ม

ส่วนภูมิภาค

- Case ในพื้นที่หายาก เนื่องจากจำเป็นต้องหา Case ในการฝึกปฏิบัติที่เป็นกลุ่มวัยรุ่น เพื่อให้สามารถเบิกค่าบริการกับ สปสช. ผ่านระบบ E-Claim ได้ตามเงื่อนไข
- การฝึกอบรมจัดในวันและเวลาราชการ ซึ่งวัยรุ่นส่วนใหญ่ไปโรงเรียน ทำให้มีจำนวน Case น้อยและไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เข้ารับการอบรม จำเป็นต้องหา Case ที่อายุเกิน 20 ปี มาแทนในช่วงฝึกปฏิบัติ
- ระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรการอบรมมีเพียง 2 วัน และกำหนดให้ฝึกทักษะการให้บริการยาฝังคุมกำเนิด จำนวน 3 ราย ทำให้มีผู้สนใจเข้ารับการอบรมน้อย เนื่องจากกังวลว่าจะเก็บ Case ไม่ครบตามจำนวนที่หลักสูตรกำหนด
- ขาดเวชภัณฑ์ยาฝังคุมกำเนิดสำหรับฝึกปฏิบัติ เนื่องจากมีราคาสูง
- งบประมาณที่ทางสำนัก/กรม จัดสรรให้ไม่เพียงพอในการจัดอบรม ทำให้ต้องใช้เงินของศูนย์อนามัยเป็นบางส่วน

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขปัญหา

ส่วนกลาง

- ศึกษาระเบียบวิธีตาม พ.ร.บ. ใหม่ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ดำเนินการตามเป้าหมาย
- ประสานงานกับจังหวัดเป็นระยะๆ ก่อนการอบรม
- ต้องชี้แจงความสำคัญของการอบรม
- ประชาสัมพันธ์การให้บริการฟรีระหว่างการอบรมและนัดผู้รับบริการมารับบริการระหว่างการอบรม

ส่วนภูมิภาค

- ประสานสถานที่จัดอบรมหา Case ในการฝึกปฏิบัติให้เพียงพอในการฝึกปฏิบัติหลังการอบรมไปแล้ว ผู้เข้ารับการอบรมไม่มี Case ฝึกปฏิบัติ สามารถมาเก็บ Case ที่โรงพยาบาลที่มีผู้รับบริการจำนวนมาก
- ให้ผู้รับการอบรมจัดหาผู้รับบริการในพื้นที่มาให้เพียงพอกับประสบการณ์การฝึกปฏิบัติให้บริการฝังยาคุมกำเนิด ชนิด ๑ หลอด และ ๒ หลอด อย่างน้อย ๕ ราย และถอดยาฝังคุมกำเนิด
- ระยะเวลาในการเก็บ Case หลังการอบรมควรขยายเวลาประมาณ ๑-๒ เดือน (โรงพยาบาลบางแห่งไม่ค่อยมีวัยรุ่นมาใช้บริการ)
- ส่วนกลางควรสนับสนุนยาฝังคุมกำเนิดในการอบรมให้เพียงพอ
- ส่วนกลางควรสนับสนุนงบประมาณการจัดอบรมให้เพียงพอต่อการจัดอบรมในแต่ละครั้ง
- ควรมีการจัดอย่างต่อเนื่องทุกปี เพราะยังมีผู้ต้องการการอบรมฝังยาจำนวนมาก

- ควรดำเนินการจัดอบรมในช่วงที่นักเรียนนักศึกษาเปิดทำการเรียนการสอน
- ควรมีการประสานโรงพยาบาลที่มารับการอบรมเตรียมผู้รับบริการสำหรับฝึกประสบการณ์ด้วย
- ควรมีอาจารย์ประจำแหล่งฝึก ลงไปยังโรงพยาบาลของผู้รับการอบรมในการฝึกปฏิบัติให้บริการ
- ควรมีการ refresh ทุกปี เพื่อฝึกทักษะความชำนาญและเรียนรู้วิธีการ เทคนิคใหม่ๆ
